

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vojna.

Na bojišči je sedaj vse mirno. Bolgari in Srbi zbirajo svoje čete in se pripravljajo za nove boje. Srbi bodo marsikaj premenili v poveljništvu. Kakor navadno, zavračajo Srbi svojo nevspehe na razne vojskovodje. Tako se govori, da pride general Muljutinovič celo pred vojno sodišče. O poslednjih bojih poročajo podrobnejše sledeče brzojavke, kakor tudi sploh o razmerah na Balkanu:

Beligrad 20. novembra. Z bojišča so vedno bolj vznemirjujoča. Nevspehi pri Slivnici bili so, kakor se je pozneje izvedelo, popolni poraz Dunavske divizije. Po privatnih poročilih so Bolgari pod poveljstvom kneza Aleksandra nenadoma napali Srbe v taboru in jih popolnem razkropili. Če tudi so na pomoč prihitevši konjiški oddelki Prapocetovičeve divizije vse sile napeli, da bi Bolgare nazaj pomaknili, da bi se pešstvo moglo zbrati in pripraviti za boj, vendar se infanterija ni mogla braniti bolgarskih napadov od strani, in morala se je mej silnim streljanjem topov umakniti, da je ne obidejo Bolgari. Umikanje Srbov so baje Bolgari dobro porabili in dunavska divizija je nekda morala popustiti vse prejšnje pozicije. Šumadijska divizija zaseda dragomansko sotesko, moravska divizija se je pa za 7 kilometrov približala Sofiji (?). Poraz Dunavske divizije prouzročila je veliko malomarnost v službi prednjih straž, malomarnost pa je posledica prevelike zaupnosti v zmago in ker so se prenziklo cenile moči sovražnikov. Pali vojaki se bodo hitro nadomestili, ker se je sklicala druga rezerva. Tu se misli, da poraz dunavske divizije ne bode toliko škodoval, ter ne bode obranil Sofije. Ali so pa v glavnem stanu tudi istih mislij, se ne ve. Ko pride Garašanin v glavni stan, bode tam velik vojni svet. Podrobnosti o sedanjih postojankah dunavske divizije, tukaj še neso znane. Poveljništvo se je že spremenilo na kraljev ukaz. Odgovor Rusije na Garašaninovo noto je že došel.

Beligrad 20. novembra. Kralj Milan pojde ministru Garašaninu do Ak Palanke naproti. Garašanin ostane pri kralji, dokler se ne odločijo boji pri Slivnici. Poklicana druga rezerva, 32.000 mož, ima do ponedeljka priti v Piroto. Za bodoči teden so razpisane velike naročitve za vojsko. Glavni napad na Slivnico bode, kakor se govori, prihodnji četrtek. Danes je semkaj prišlo 265 ujetih Bolgarov. V državni blagajnici je 2½ milijona dinarjev, vojna preskrbljena do 27. t. m.

Sofija 20. novembra ob 1. uri zjutraj: Knez poslal je z bojišča pri Slivnici sledeče oficijalno poročilo: Ob 8. uri začelo je desno bolgarsko krilo napadati visočine mej Slivnico in Dragomanom, kare so imeli Srbi zasedene. Da bi se lažje gibali, dobila sta centrum in desno krilo ukaz, naj se dalje pomakneta. Proti poludne je tudi bolgarsko levo krilo prešlo v ofenzivo. Krvavi boj trajal je do večera. Bolgarske čete so se junaško bile in preganjale sovražnika. Vspeh boja je ta, da so se preganjani Srbi, katere so nazaj pomaknili centrum in obe krili, morali umakniti na visočine nasproti bolgarskemu središču na levi strani od Dragomana. Cesta čez Dragoman je v bolgarskih rokah. Popoludne oh dveh zadeli so trije bolgarski bataljoni blizu Golubove srbski voj, obstoječ iz 1 pešpolka, 2 eskadranov konjice in 2 baterij, ko se je prijavljal, da bi napal levo bolgarsko krilo Slivniške posojanke. Ta voj bil je popolnem porazen. Bolgari pokazali so velik pogum in samozatajevanje. Vsled ofenzivnega postopanja imeli smo mnogo ra-

njenih, mej njimi prvi knežev pobočnik kapitan Marinov in nekaj drugih častnikov.

Berolin 21. novembra. Kakor „Vossische Zeitung“ piše, bilo je včeraj v Londonu važno posvetovanje mej Salisburyjem, Hatzfeldom, Waddingtonom in Musurus pašo. Salisbury in Waddington sta poudarjala potrebo, da se ustavi bratomorni boj v Bolgariji. Večina je bila tega mnenja, naj se pod garancijo vlastij Turčiji naroči, da to izvrši.

London 21. novembra. „Times“ so izvedele, da je Garašanin nenadoma poklican v Piroto, da se določi mirovni predlogi, katere bode stavljal kralj Milan Bolgariji, naj Srbi zasedejo Sofijo ali nei Srbiji se zdi, da se je sedaj treba pogajati za mir, ker se ni nadejati pomoči od Grške in utegne Turčija aktivno postopati.

Beligrad 21. novembra. Po tridnevem boju je včeraj in danes mir. Vojski nista dosti spremenili postojank. Vojni svet v Piroti se bode posvetoval o premirju, za katero so neki prosili Bolgari. O kakem posredovanju ni nič znanega. Iz Vidina nobenih novih poročil. Lješanin hiti s Timoško vojsko proti Slivnici na pomoč, pred Vidinom pustil je jeden operacijski voj. Kakor se govori, moral se je včeraj polkovnik Lisković, hudo pritiskan od Bolgarov, vrniti v prejšnje pozicije.

Ako tem brzojavkam dodamo še one, ki so na drugem mestu tiskane, vidimo takoj jasno ves položaj na bojišči. Srbska vojska, pod poveljstvom kralja Milana je porazena, razbita in bolgarske čete prodrle so do srbske meje. O tem ni dvomiti, kajti poročila bolgarska odlikujejo se po svoji odkritosrčnosti, dočim imajo poročila srbska mnogo besed, a malo resnice. Vsa ta zavijanja pa ne pomagajo kralju Milanu iz zagate, v katero ga je zapeljala svojeglavnost, strast, deloma pa politika — Madjarov.

Srbi poklicali so sicer že drugo reservo v boj, pa prišla bode prekasno. Bolgari so svoje dosedanje vspehe dobro uporabili, izvestno bode tudi sedaj hitro in energično operovali in šumadijska in moravska divizija morata nemudoma umakniti se nazaj, sicer bodeta obkoljeni in godilo se niima bode, kakor glavni vojski.

K vsem tem nevspehom in porazom pa je prišel še udarec od Turčije, katera kategorično zahteva, da se Srbi takoj umaknejo iz Bolgarske. Tej zahtevi se ne smejo Srbi niti za trenotek ustavljati, sicer jim preti boj s Turki in tak boj bil bi za Srbe osodepoln.

Po tem takem smemo pričakovati, da v par dneh ne bode nobenega srbskega vojaka več na bolgarski zemlji in da bode konec nenaravnemu in nenravnemu boju mej bratskima narodoma. Posledice boja bodo na obeh straneh jako različne. Bolgari priborili so si s svojo hrabrostjo veliko slavo, simpatije vseh narodov, izimši jedine Madjare. Morali so se sicer umakniti iz Rumelije, a v svesti si smejo biti, da je njih zjedinjenje le vprašanje časa in da bodo prestani boji neizmernega upliva na narod. V bodoče ne treba jim družega, nego opirati se jedino na politiko svojih osvoboditeljev.

Žalosten pa bode položaj Srbov, kajti vojna z Bolgari stala je mnogo novcev in ljudij. Za vse te žrtve pa ni niti najmanjšega odškodovanja, pač pa cela vrsta porazov. Pomilovati moramo narod srbski, ki so ga pustolovni njegov kralj in njega lahkomiselni ministri zapeljali v toliko nesrečo. A ni je nesreče brez sreče! Sreča bode za Srbe, ako se iznebijo kralja Milana in njegovih svetovalcev in ako Lenejo na pravi pot, kajti potem bode zopet zavladalo pravo „ravnotežje“.

Najnovejša papeževa enciklika.

Vatikanski listi priobčili so te dni encliko, s katero se obrača papež Lev XIII. do „patrijarhov, primasov, nadškofov ter škofov katoliškega sveta, kateri so v milosti in zvezi apostolskega stola“. Najnovejša ta enciklika sedanjega duhovitega in modrega papeža govori „De civitatum constitutione Christiana“, o krščanski osnovi držav. Ker je jako obsežna, priobčujemo mi le kratek pregled glavnih idej iz tega velevažnega pisanja, katero ima v sebi popoln program voditeljev katoliške cerkve ter papeževe politike.

Enciklika pričinja: „Immortale Dei miserentis opus, quod Ecclesia etc.“ ter za uvod poudarja misel, da je Bog cerkev ustanovil v prvi vrsti za blaginjo duš, vrhu tega pa tudi, da človeška družba živi v dobrem ter v posvetni sreči. Zato pa je treba da se družba prav urejuje in prav vodi, in to je naloga, ki jo Bog nalaga knezom in vladam, katerim so tedaj narodi dolžni ljubezen in poslušnost. A vladarji morajo vladati po pravici in bogoljubivo, ker postavljeni so le za blaginjo narodov. Prva njih dolžnost je, skrbeti, da se Bog časti in da se spoštujejo njegove zapovedi, t. j. čuvati in gojiti vero. Država in družba zgrešujeta svoj poglavitni namen, vladarji pa svojo nalogo, ako se Bog ne spoznava ter se zatajuje. Jedina prava vera je razodeta krščanska, jedina cerkev, ki more nezmotno razlagati voljo božjo, je katoliška. Voditelj in učitelj vseh vladarjev je torej papež, kateremu so podeljeni ključki nebeškega kraljestva. Cerkev ima brezprimerno više namene, več svetost in zato tudi popolnišo, svetejšo, trajnišo organizacijo, kakor katera druga družba koli; ona tedaj drugim družbam nikdar ne more biti na potu in kvaronosna. Ako se njeni nameni zadevajo ob namene drugih družb, to morajo se nameni cerkve više ceniti, zapovedi njene bolj poslušati. Knezi in države so občujé s svetim stolom, s političnimi čini in diplomatskimi koraki vselej pripoznali visoko avtoriteto cerkve. Konkordati so izvrstno v to služili, da se je ustanovil s porazumljenjem red tam, kjer se križajo in pobijajo duševna in posvetna teženja. Država, ki je zasnovana na takih sporazumkih ter s cerkveno pripomočjo, najbolja je izmej vseh, ker taka najbolje skrbi za potrebe obeh stranij, ker se v njej ni bati, da bi se zanikavale prepotrebne avtoritete in ker se tudi vse dolžnosti in dobrote spolnujejo z zavestjo, da je tako ljubo Bogu in ljudem. Nauku Kristovemu pristoji v evropskih državah zahvala, da so bili civilizovani barbari, da so bile odbite turške invazije, da je Evropa ostala voditeljica civilizacije in kulture ter da so nastale človekoljubne in dobrotne naprave. Te dobičke bi uživala Evropa še na dalje, da se ni uničila jedinstvo mej svetno in duhovno oblastjo. A novi duh, ki živi izza 16. stoletja, prouzročil je najpreje razbrzdano filozofijo, potem pa državne ter družabne prevrate. Od ravnotam izvirajo moderne svojevoljne ideje ter prevratna teženja: splošnja enakost, svoboda v mislih in v izustilih, samosvoje odločevanje individu, zanikavanje sleharne oblasti, shvatanje, da je vladar le predočevatelj narodove suverenosti, zanikavanje božje avtoritete, to, da narod išče biti sam vir avtoritete, jednako spoštovanje vseh veropovedanj, neomejena znanost, svoboda glede vzprejemanja ali odmetanja vere. Vsled tega se ponižuje cerkev, odjemlje se jej sleharni upliv. Vlade iščejo, da tudi v verskih stvareh po svoje odločujejo, da zakone sklepajo, kakor druge državljanske pogodbe, da jih raz-

dirajo ter s cerkveno svojino gospodarijo. To imajo pred očmi, kadar hočejo državo ločiti od cerkve. Cerkev v to ne sme pritrditi, ker to meri v njeno uničenje. Države zahtevajo to odkrito. Zakonodavstvo, uprava, brezverska odgoja, ropanje cerkev, zatiranje duhovnih združenj, odstranjevanje papeževe posvetne oblasti ima le ta namen, da bi se oslabil ter zatrla cerkev. A vendar so dotična načela državna čisto pogrešna. Suverenstvo narodovo ni obrazloženo, ni opravičeno. Saj so se s tem načelom že opravičevali upori. Verska svoboda je nezmisel; le jedna vera more biti prava in najbolja. Svoboda govora in tiska je kvarljiva; ker le v dobrem sme biti svoboda, slabo pa se mora omejevati. Dobra nikakor ne more biti družba, ako cerkvi ne daje na-se uplivati. Že je preočito, kam je prignala državna filozofija moralo. Zmota in greh je, cerkvi jemati njeno oblast ali celo vreči jo pod oblast posvetno. Kakor sta Gregor XVI. in Pij IX. obsodila moderne zmote, kakor je te sprednik zbral v „syllabusu“, to še vedno velja. Pravi državni svobodi cerkev ne nasprotuje. Ona nikakor ne obsojuje vlad, ki zastran važnih razlogov dovoljujejo druga bogočastja. Katoliška cerkev ne mara nobene s silo vleči k sebi. Ona hvali vsak moderni napredek, ki je resničen dobiček za svetno in duhovno blaginjo narodov; ona podpira umetnosti, znanosti in iznajdbe, ter pritrjuje v vse, kar koristno pomnožuje človeške znanosti in zmoglosti. Katoličani morajo tedaj imeti pred svojimi očmi naslednje: 1. da so nauki cerkve in naredbe papeževe ven in ven obvezne; 2. da so takomenovane moderne svobode v svojih osnovah zmotne in ničemerne; 3. da je v zasobnem življenji pokoriti se naukom ter propisom krščanstva in cerkve; 4. da je v javnem življenji delati za uresničenje krščanstva ter tako katolikom priporočati, naj se pogumno udeležujejo državnega življenja, s čemer bi še ne bilo rečeno, da se priznavajo državne naprave, proti katerim je treba vojevati se; 5. da sta naturalizem in racionalizem uničevati; 6. da se avtoriteta cerkvena povsodi in zmirom odkrito priznavati mora. Katoliškemu časnikarstvu se še posebe nalaga dolžnost, naj to stališče jednodušno in neizprosno zastopa, naj se varuje notranjih prepričanj, naj popolnem pozabi in izbriše nekdanje prepire.

To je jedro najnovejše papeževe izjave.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 23. novembra.

V več **deželnih zborih** bode letos zopet posvetovanje o volilni reformi. Volilska reforma za česki deželni zbor ni bila sankcionirana in pride letos zopet v razgovor. V deželnem zboru moravskem bodo Čehi predlagali razširjenje volilskega prava. Toda tukaj ni nobenega upanja, da bi bila vsprejeta kakšna liberalnejša volilska reforma. Nemški liberalci slutijo, da bi razširjenje volilske pravice jim utegnili za zmiraj vzeti večino v deželnem zboru. Zategadelj bodo gotovo preprečili vsako spremembo volilskega reda. V gališkem deželnem zboru utegne priti v razgovor sprememba deželnozbornskega volilskega reda za kmetijske občine, kolikor se tiče virilne volilne pravice nekaterih manjših posestnikov v deželno desko upisanih posestev.

Pri dopolnilni volitvi za **česki** deželni zbor v soboto bilo je oddanih v skupini nefidejkomisnega veleposestva 92, v skupini fidejkomisnega veleposestva pa 22 glasov. Voljena sta v prvi skupini Karol grof Buquoy in Evgen Fran grof Vratislav, v poslednji skupini pa baron Anton Dobrzensky in Evgen grof Vratislav. Nemški liberalci se volitve neso udeležili.

V Brnu se je bila sešla enketa, katera se je posvetovala, kako bi se dala ohraniti politehnika, katera ima od leta do leta manj slušateljev. Tej enketi predsedoval je **moravski** deželni glavar Vetter. Poročal je deželni odbornik Promber. Mej drugim so se udeležili te enquete: nemški deželni odborniki, župan Winterholler, predsednik trgovske zbornice vitez Gomperz, predsednik kmetijske družbe Hugo stari grof Salm, ravnatelj Thaumabauer in tajnik Hönig iz Olomuča, tovarnarja Josip Drucker in vitez Schöller, rektor Brick, profesor Niessl, dr. Josip Auspitz, dr. Merore, nadinženir Epler. Enketa se je izrekla, da se morajo osnovati nekatere nove stolice in javni kemijski laboratorij s poskuševalno postajo. Dvomljivo je pa, da bi vse te nove naprave, ki bodo stale mnogo denarja, pospešile obiskovanje šole, kajti glavni vzrok njenega propada je drugej. Šola je nemška, zategadelj moravski Čehi, ki so v večini v deželi, ne marajo pošiljati svojih sinov na politehniško šolo v Brno, ampak jih rajši pošiljajo v česko politehniško šolo v Prago. Dokler se češčini ne odmeri več pravic na tej šoli, tako dolgo se razmere na tej šoli ne bodo zboljšale.

Potrebščine v **gališkem** deželnem budgetu so se povečale za 122.479 gld., dohodki so se pomajšali za 174.259 gld. mimo prejšnjega letnega proračuna. Primanjkljaj znaša 3.628.502 gld. Ako se tudi povečajo deželne priloge za 2 kr. na jeden goldinar davka, bode še vendar manjkalo 30.000 goldinarjev.

V **hrvatskem** saboru predlagal je Barčić, da se ban in načelnik pravosodnega oddelka tožita, ker sta dopustila, da sta se poslanca dr. David Starčević in Gržanić obdržala v preiskovalnem zaporu in s tem prelomila jeden temeljnih deželnih zakonov. Da ta predlog ne bode vsprejet, razume se samo po sebi. Kajti vladni kimovci, ki so v večini, nikakor ne bodo dopustili, da bi se banu kak las skrivil.

Vnanje države.

Razmerje strank se je v **nemškem** državnem zboru jako premenilo. Mej konservativci in katoliškim centrom vlada veliko nasprotje, kakor še nikdar. Konservativci in narodni liberalci pa sami zase nemajo večine. Vlada utegne tedaj s svojimi predlogami dostikrat ostati v manjšini. — Poljaki so v soboto interpelovali vladu zaradi iztiranja Poljakov. To interpelacijo bilo je podpisalo tudi več članov katoliškega centra in svobodomislne stranke.

Na **Angleškem** se jako živahno agituje od obeh stranij. Konservativni listi trdijo, da je zdaj dosti več upanja, da zmagajo, kakor ga je bilo tedaj, ko je privikar pal Gladstone. V Birminghamu sta odpotovali vojvodinja Marlborough, svakinja lorda Raudolpha Churchilla, in lady Churchill, da bosta agitovali za lorda Churchilla proti John Brightu, pa tudi po družih krajih visoke dame agitujejo za konservativce. Parnell izdal je volilsk oklic, v katerem priporoča Ircem, naj volijo konservativce, kjer ne bodo postavili svojega kandidata.

Kanadski parlament sešel se je 16. t. m. in je obravnaval nek predlog zastran preskrbovanja Rielove udove in rodbine, kateri sta brez vseh sredstev. Ministerski predsednik sir J. Macdonald zagovarjal je ta predlog, pa vendar zbor še ni nič določnega sklenil. William Jacksona, tajnika Riellovega, poslali so bili v blaznico v St. Vincent, pa je ušel iz nje in bežal čez mejo.

Dopisi.

Iz Ljubljane 21. novembra. [Izv. dopis.]

Socijalno življenje v Ljubljani se gledé v njeni sredi bivajočih dveh narodnostih od pričetka Taaffejeve, to je nam Slovencem ugodne, ali vsaj nekoliko prijaznejše vlade do danes ni v ničemer spremenilo, k večjemu, da smo v tem oziru Slovenci že prej na slabem, sedaj, dasi imamo javne zastope v svojih rokah, še kolikor mogoče na slabšem. Kar se v javnih zastopih sklepa in izvršuje, naj si bo še tako dobro, podvrženo je neusmiljeni kritiki ter s tem podkopuje se sistematično naša priljubljenost pri občinstvu in tako je nam, prej bi rekli, ta dobrota na kvar, poglavitno pa seveda tudi zaradi tega, ker mi mej seboj nismo popolnem jedini, ker imamo preobilo malenkostnih prepričanj, in ne delujemo v uzajemnem solidarnem prijateljstvu. Preidimo tedaj na društva.

Tukaj se zopet kaže, da ni nikjer pravega napredka. V nadi, da nam bo pomehljivost koristila ter nam vsaj vladnih simpatij nekoliko doprinesla, vidi se, da pač v svojem delovanju na društvenem polju nismo več tako energični, kakor smo bili poprej in da v tisti meri, kolikor naša apatija raste, okoristi se ljuti naš nasprotnik in mu raste pogum. Ni tedaj upanja, da bi v socijalnem oziru faktično, vsaj v Ljubljani ne, kedaj prišli do krmila in to zaradi tega ne, ker se na jedni strani premalo brenemo, na drugi stran pa nas vlada popolnem prezira, dasi sama vedno naglašja, kako ogromno večino prebivalstva reprezentujemo. Oglejmo si na priliko najodličnejše tukajšnje zabavno društvo, kazino. V njej zbira se vsa takozvana „haute volée“, ves oficijelni svet od prvega dostojanstvenika do zadnjega se notri nahaja in to je v društvu, katero ne more dosti fakijskih elementov zbrati si, da ondu „sans façon“ vladajo, tako da se sme imenovati nemška trdnjava z nemško-avstrijsko posadko, sicer pa najlepše Ljubljansko zabavno poslopje, isto tako po Slovencih, iz slovenskih žuljev in na slovenskih tleh sezidano, kakor, recimo hranilnica. Ne tožim, da kazinsko društvo kot tako uganja politiko, a v kazinskih prostorih gorenjih in dolenjih šopiri se od vlade vsaj javno perhorescirano fakijsko nemštvo, a mi Slovenci, dasi se nam ustop ne zabranjuje, ne moremo in ne smemo, tega nam čast ne dopušča, zahajati v hišo, kjer se praznujejo Slovencem sovražne orgije, sežigajo naši časniki, in zasramuje ter zaničuje narod slovenski. Jaz in še par Slovencev smo tudi udje tega društva, zato ker zlasti jaz ne priznavam tukajšnjim talmi-Nemcem ali tujcem jedino pravico do njega, in kot Slovenec,

tedaj vladi prijazen, ne vem zakaj bi ne smel tja zahajati, ali vsaj tamo upisan biti, kjer je zastopan ves oficijelni svet. A gledé teh razmer, kakor sem jih opisaval, ne morem kot ud uporabljati svojih pravic, temveč še niti stopinje ne storim tja in je ne bom storil, dokler se prezirava Slovenstvo, ki je gledé kvantitete in kvalitete vendar le prva narodnost na Kranjskem, dokler se sme proti pravilom ravnati, ki izrečno pravijo, da jim je izključena politika in da ima pristop vsak omikanec, in dokler se v kazini zmatra Slovenec kot inferijorna rasa. V pojasnilo navedem, da po zadnjem imeniku ima kazino 394 članov, izmed katerih je 234 c. kr. dostojanstvenikov in le 160 privatne gospode, vsega skupaj je okoli 20 Slovencev.

Da se tedaj taki nedostatki in nepravilnosti še mogoče odstranijo, in da se sploh te zadeve pojasnijo vprašam c. kr. politično oblast, čiji je vse to znano, in če misli v tem oziru kaj ukreniti.

Jeden izmed slov. udov kazine.

Iz Celja 19. novembra. [Izv. dop.] Današnja „D. W.“ se po svoji navadi zopet kakor oven zaganja v Slovence. Našim Glantschniggom je neka „ruska pisarna“ v Celji strašen trn v peti, ker baje da od tistega časa, odkar pisarna obstoji, ni miru v Celji.

Gospodje pač kažejo, kako mladi Celjani so še. Ne vemo namreč, če se še v kakem mestu posedujejo rodbine tako hitro menjavajo, kakor v Celji. Menda ni obitelji v Celji, katera bi se lahko ponašala, da že živi od prejšnjega stoletja v svoji hiši. Rakuši na pr. štejejo še le drugi svoj rod v Celji. Celjani pač že davno radi dobro živijo, bolje, nego mnogim dohodki dopuščajo, in ker „vsaka reč svoj čas trpi, še to“, pridejo eksekucije in preženejo rodbino za rodbino iz hiš. Tako so možje, ki danes v Celji gospodujejo, po večini še le sami v Celje se priselili. Zato se ne moremo preveč čuditi, da pravijo, da še le s prihodom dra. Sernca je izginil božji mir iz Celja. Gospodje morebiti ne vejo, s kakim eminentno parlamentarnim govorom se je svoje dni dr. Mörtl županstvu Celjskemu odpovedal? — Ne vejo, kako so se pred prihodom dra. Sernca v nekem hotelu Celjski meščani pod mizo metali; ne vejo, kako sta se nek večji obrtnik in nek pravosrednik iz gostilnice v gostilnico preganjala, ne vejo več, kako olikano in pravopisno pismo dra. Hoisel-a na dra. Cyppl-a je nekdanj „Cillier Anzeiger“ objavil, ne vejo več, kako je neka Celjska družba v „Tagespostu“ dru. Hoiselu očitala, da „vedoma neresnico govori“, kar je dr. Hoisel tiho pozobal, tudi so že menda pozabili nedavni prepir o moškem pevskem društvu? — Seveda na nas streljati bi bilo že prijetno, toda Slovenci ne ostanejo strelav dolžni in to je grozno. So nekateri gospodje v Celji, kateri celo pri sodnijskih razpravah kolegom „tiho biti“ ukazujejo. Nekateri so vzrastli iz kranjske birokracije absolutne dobe in se neso nikoli učili trpeti odgovorov. Tudi še danes ostro razločujejo „kmeta“ in „gospoda“, t. j. uradniškega sina. Uradniška kri je v možganih teh ljudi čisto drugačna, ko „kmečka“. S kratkim, napade na nas opravičiti, podpirati z istinitimi razlogi, ni dano današnjim Celjskim gospodom. Tudi dr. Neckermann je čisto pozabil, kako slovesno je leta 1865, pred svojo prvo izvolitvijo v deželni zbor, zatrjeval, da so mu Slovenci enakopravni. Ozir na plačano županstvo ga pač sili tuliti z volkovi. Zdaj gospoduje v Celji nemško burševstvo s svojim negodnim znanjem in z vso svojo črnorudečozlato surovostjo. Surovost je gotovo preganjati političnega nasprotnika na socijalnem polju. In to načelo, proglašeno od dra. Glantschnigga leta 1881 v zboru „nemškega društva“ v salonu „Pri belem volu“ v Celji, vodi zdaj gospodujoče Celjane. Zdaj so prišli tako daleč, da prepovedujejo svojim ljudem javno v svojem listu, podpirati siromake druge narodnosti. To v dobi „Rudečega križa“, v dobi, ki je zapisala človekoljubje na svoj praprpor, to zdaj, ko bi vsi omikanci morali delati za ugaljenje socijalnih nasprotstev, zdaj, ko „rudeča pošast“ z dinamitom v roki žuga našim vratam! In to postopanje vodijo doktorji! Danes ostriti socijalne razlike, je pregreha, hudodelstvo proti vsemu človeštvu! — Odgovornost za nasledke, za rastočo zdivjanje neomikane, Vam sledujoče mase, — nosite jo! Druhal, katero ščuvate nad slovenske pevce, bode nad Vas same planila.

Zaradi slovenskih posojilnic naj „D. W.“ le mirno spi. Slovensko vodstvo teh zavodov jim bode manj škodovalo, nego nemško vodstvo Celjski hranil-

nici. Vzemite hranilnicam pupilarne in ustanovniške ter druge pod javnim varstvom stoječe denarje, — kje so potem hranilnice! — Tudi zavoljo izterljivosti posojil naj nas „D. W.“ ne izzivlja. Najrajše pové, koliko navideznih aktivnih terjatev ima Celjska hranilnica. Naj ona samo meniške terjatve realizovati poskusi! O mnogih hipotekarnih ne govorimo. Kaj ne, to boli? — Seveda je težko, ljudij na boben spravljati, ki dozda povsod mogočno vmes govorijo. — Osoda pa tare z železnim kolesom vse, kar se njej nasproti stavi; in morebiti v kratkem bode sodnijska tabla bolj razumljivo govorila.

Tudi v Celji so velikani na glinastih nogah. Iz Vipave 19. novembra. Izv. dop.] Pretečen teden priobčili ste naš dopis, dotikajoč se Vipavske razmere v obče in bližajočih se občinskih volitev posebe. Pikre so bile besede, zgovorne v tem dopisu, a izvirale so — verjemite nam — iz užaljenega srca; narekovala jih ni osobna strast, ampak plamteča ljubezen do domovine svoje. Da pa nam ni bilo mogoče do celega ločiti stvari od osebnosti ste pa Vi, prizadeta gospoda, sami in jedino sami krivi. To je ravno glavni vzrok, da se Vam hočemo z vso enerģijo po robu postaviti in da smo danes neizprosli Vaši protivniki, ker Vam je bila vsekdar osobnost vse, stvar in javni blagor pa nič. Vsako zadevo sodili ste le z onega stališča, ki ga Vam je narekovala Vaša osobna korist, bodi-si materialna ali moralna. Nikdar niste znali podrediti svojega menenja ogromni večini, a vselej ste znali z rafinirano zgovornostjo svojo doseči, da je večina ta umolknila — in triumf je bil navadno na vaši strani. Gorje pa onemu, ki je bil toli predrzen, da je ostal pri svojem prepričanju in to svoje prepričanje tudi javno zagovarjal, — po njem je bilo. Pregarjali ste ga na vseh njegovih potih, niti svetost privatnega in družinskega življenja Vas ni oplašila, prestopili ste predrzno tudi nje prag. Z nečuvano lahkomišljenostjo in brezvestnostjo kurili ste ogenj razpora mej prijatelji, gnjusnega srda mej rodoljubi, pogubonosnega prepira mej občani, da ste le mogli pri tem občem zublji speči privatno klobasico svojo. Zalaj pa se znabiti čudite, da se je bodalo, katero ste držali neprestano drugim na prsih, namah zasukalo in obrnilo proti Vam samim. Ne veste-li, da kdor nemir seje, vihar žanje? Toliko jasnega pogleda v bodočnost bi Vam vendar prisodili, da ste lahko vedeli, da edenkrat mora nastopiti reakcija.

Koliko prevažnih osnov delali so Vipavski rodoljubi (osebito dosednji župan, nekdanji Vaš prijatelj); koliko koristnega se je nameravalo, a dovršilo se ni nikdar nič, ker je hidra prepira mej nami vedno nosila po konci svojo glavo.

Da temu mora konec biti, previdi vsak poštemomisleč Vipavec, in da to prepričanje prodira, svedoči nam volitev v krajni šolski svet. A če hočemo svoj cilj — mir v naši Vipavi — popolnem doseči, moramo so vsem onim, katerih element so zdražbe in katerim je prepir, kakor bi Nemec rekel, Lebensbedürfnis, protiviti z vsemi dovoljenimi sredstvi. Tako ne sme na dalje ostati, da bi posamične osebe, strahovale celi trg. Priti morajo zopet oni časi, ko je bila Vipava uzor rodoljubja in ponos naše majke Slovenije. V to ime nam pomози Bog.

Domače stvari.

— (Imenovanje.) Višji državni pravdnik J. N. grof Gleispach imenovan je predsednikom deželne sodnije v Gradci, Jurij Wagner, državnega pravdnika namestnik v Celji pa svetnikom deželne sodnije v Celovci.

— (Gosp. J. Matjan), umeteljni mizar in izdelovatelj vsakovrstne hišne oprave, na Dunajski cesti, dobil je včeraj diplomo, da je imenovan c. kr. dvornim liferantom. Kolikor nam znano v tej stroki se nihče izmed Slovencev ni bil tako odlikovan. Zatorej čestitamo g. Matjanu na tem naslovu, ki je njemu v veliko čast, v čast pa tudi vsej domači obrtniji.

— (Pisateljsko podporno društvo) imelo je v soboto zopet svoj zabavni večer. Navzočnih je bilo blizu 30 članov, katerim je predsedoval g. l. Železnikar. Gosp. dr. Vošnjak nadaljeval je svoje velezanimivo berilo „o mističnih prikaznih človeškega duha“. Berilo vsprejelo se je z živahno pohvalo in bode, kakor čujemo, priobčeno v „Ljubljanskem Zvonu“. Prihodnji zabavni večer je v soboto. Za berilo oglašil se je g. dr. V. Gre-

gorič. Čital bode svojo „Zgodovinsko-kritično razpravo o podedovanji“ (Vererbungstheorie), torej o predmetu, ki je izredno zanimiv in važen.

— (Pravniško.) Najvišji sodni dvor je razsodil dne 20. t. m., da mora vso škodo povrniti lastnik psa, kateri je ugriznil ter tako človeku pokazil zdravje in možnost zaslužka.

— (Društvo zdravnikov na Kranjskem) zboruje 26. t. m. s sledečim sporedom: A. Notranje zadeve. B. Predavanje: 1. Vladni svetovalec prof. dr. Valenta: živitopis Freiburškega profesorja Staravašnika, rodom Kranjca. 2. Vladni svetovalec dr. Keesbacher: zdravstveni reformi. 3. Primarij dr. Fux: penetrirajoče trebušne rane. Po seji snidejo se društveniki pri „Slonu“.

— (Zabavna kronika.) Včeraj in v soboto imeli smo celo vrsto veselje. V soboto imeli se Sokoli svoj jour fixe pri Virantu, o katerem se nam tako poroča: „Občinstva bilo je toliko, da se je vse trlo. Petje „Slavcev“ izborna. Prav dobri bili so tudi komični prizori. Berili se pa nista popolnem obnesli, ker za „Sokolski večer“ nista primerni.“ — Čitalnica priredila je včeraj „društveno besedo“, ki nas je vse popolnem zadovoljila. Glede petja omeniti nam je Eisenhutovega zbora „Spas brodara“, prav lepe skladbe, ki se je izborna pela, kakor tudi Knahlov čveterospjev (Pribil, Pelan, Valenta in Paternoster), ki se je moral ponavljati. Gosp. Jeločnik deklamoval je Stritarjevega „Pisarjevega sina“ tako vro in premišljeno, da je vsakdo čutil vse krasote, ki so v tem pesmotvoru. Pri ostalih točkah sviral je vojaška godba, rekli bi „z navadno preciznostjo“, a kot 7. točko imela je skladbo (Eulenbergov „das erste Herzklopfen“), ki zahteva veliko potrpežljivosti od strani občinstva. Ne vemo sicer, kdo se je zaljubil v to dolgočasno skladbo, a faktum je, da jo je vojaška godba pri dveh veselicah že zaporedoma sviral in nam delala dolgčas. Naj bi se vendar kaj boljšega izbralo, zlasti pa želimo, da nam vojaška godba svira tudi slovanske skladbe. Včeraj pa ni dala niti jednega slovanskega glasu v spored. Po besedi bil je plesni venček, pri katerem pa ni bilo toliko udeležencev, kakor bi bili pričakovali. Četvorko plesalo je 20 parov. Zabava pa je bila jako živahna. — Tretja veselica, o kateri nam je poročati, bila je včeraj v restavraciji Čitalnice Ljubljanske. Priredilo jo je „Delavsko izobraževalno društvo“, katero je začelo živahno delovati, odkar si je načelnikom izbralo gospoda Kastelca. Obisk bil je mnogobrojen, petje dobro, zabava pa vseskozi dostojna in v lepem redu. Posebno omeniti moramo gospico Vrtnikovo, ki je Stritarjevega „Pisarjevega sina“ tako vro deklamovala, da so bile videti solze v marsikoga očesu in da jej je donela od vseh strani odkritosrčna zahvala. V veselico združen bil je tudi ples, ki je trajal do jutra.

— (Dunajski Slovani pa slovanski jug.) Piše se nam z Dunaja 22. novembra: Brez primere žalostno, krvavo razmerje mej Srbi in Bolgari čuti tudi tukajšnji slovanski svet. Sigurno ne stoji na strani prvega slovanskega briganta, marveč vse njegovo zaničevanje je obrneno proti taki politiki, ki je prouzročila, da se s slovansko, bratovsko krvjo napaja zemlja, kjer trava raste sedaj — za druge. Tukajšnji Slovani skoro ne moremo verjeti, da bi to moglo biti kedaj istina, kar se tačas goni na Balkanu okoli Slivnice, vse se nam vidi le kot sanje, — grozne sanje. V teh bolestitih pa preklinjamo, ne srbski narod, ki je sam največ revež na svetu, nego vse prokletstvo naj nam zadeva njegovega „kralja“, njegovega — „očeta“! naše simpatije s plamenom gorijo za napadeni narod bolgarski. Ni treba nam sorodstva, da bi od njega izvirale te globoke simpatije, nego obča blaga narav človeška nagiba nas k Bolgarom. Motil bi se, kdor bi mislil, da so mej nami izime, ki bi drugače mislile in čutile. Tudi tisti, ki sicer nima pravega razuma za slovanstvo, da — celo Srbi sami, to zlasti avstrijski so s studom napolnjeni proti maziljenemu srbskemu Fenomenu 19. stoletja, ki je svoje podložnike zvodil v toliko sramoto in propast in s Kajnovo svojo dušo zavrl napredek južnega slovanstva v neopisno veselje germanskih in madjarskih bogov. Že se je pričela agitacija za to, da bi Slovani Dunajski na posebnem shodu sijajno poistinili soglasno svoje stališče v pomno vsemu svetu, v moralno podporo bolgarskega naroda, v zadostilo samim sebi. A zmagal je ugovor gledé na fakične razmere našega prestolnega me-

sta, gledé na oportunizem, in opustila se je ta misel. A zato nam duša ni nič manj uneta za bolgarsko konečno zmago in gotovo je bilo, da se tudi kaka manjša prilika porabi za proti-srbsko demonstracijo. Ta prilika se je ponudila včeraj. Tukajšnji bolgarski dijaki so namreč takoj, ko jih je dosegel glas o najnovejši stiski njih domovine, sklenili oditi na bojišče, obrnili se do kneza Aleksandra za potrebno dovoljenje, ob enem pa o tem tudi obavestili vse svoje rojake, ki so na visokih šolah v Pragi, v Parizu, v Genfu, v Zürichu in drugod, pozivljajoč jih k skupnemu odhodu v napadeno domovino. Minister Karavelov odgovoril jim je v imenu kneza, da se mu ne vidi še potrebno, klicati jih k vojski. A mladi Bolgari, sami inteligentni in ognjeviti dijaki, s takim odgovorom neso bili zadovoljni. Tem bolj jih je gnalo na bojišče za domovino, ker je bilo misliti, da bode vsaka, tudi najmanjša pomoč potrebna. Zato neso odjenjali od svojega sklepa. Iz rečenih mest so te dni došli Bolgari semkaj in sinoči so hoteli oditi s tukajšnjimi Bolgari vred na jug. Bila jih je mala truma, ki je hodila po ulicah in javnih lokalih notranjega mesta ter s svojim okretnim vedenjem, s svojimi žarečimi očmi tudi neznance opozarjala, kdo so in kaj nameravajo. Pravili so, da uživajo prave slavnostne dneve, ker povsodi na potovanji so jih spremljale žive in izražane simpatije, ne le po slovanskih krajih in od slovanske strani, nego tudi od francoske in nemške. Kakor v Pragi, vzelo jih je slovansko dijaštvo takoj tudi na Dunaji v svojo sredo. Včeraj popoldne pred določenim odhodom se jim je improvizoval komers, na katerem so se slovanska dijaška društva „Slovenija“, „Zvonimir“, „Česki akad. spolek“, „Tatran“, „Bukovina“ in druga sešla malone „in pleno“. Pridružili so se jim celo tudi dijaki italijanske narodnosti, društvo „Circolo italiano“. Govorile so se v imenu sleharnega slovanskega plemena vroče napitnice za stvar bolgarsko in z njimi so se vrstile navdušene, bojevite slovanske pesni. Simpatije do Bolgarov izražal je tudi laški govornik. Čvrsta, iskrena četa inteligentnih bolgarskih radovoljcev bila je do solz ginena, in govorniki izmed njih so se s toplimi besedami zahvaljevali na toliko lepem pojavu slovanske vzajemnosti in svobodoljubivosti. Vsi so potem vkupe odšli na državni kolodvor, v dolgih vrstah vijoči se po ulicah ter vzbujajoči mnogo pozornosti v Dunajskem občinstvu. Vender pa Bolgari ta večer neso odpotovali zavoljo formalnih nedostatkov, ki so se pokazali na državnem kolodvoru, in tako se je zopet vse povrnilo v mesto obnavljat bratovsko ljubezen še dolge ure. Nepravilnosti ni bilo in nemški listi, ki danes o komersu ter o sprevedu poročajo, pretiravajo in lažejo, da bi kompromitovali po svoji zlobni navadi. Bolgari pa menda nicolj odidejo, gotovo ne brez spremstva slovanskih dijakov. I mi jih spremimo: „Ite bovis avibus!“

— (V vodo skočila) je včeraj zjutraj črevljarska vdova Reza Kozjek pri sv. Jakoba mostu. Voda nesla je samomorilko do nekdanje Grasmuckove hiše na sv. Petra nasipu, kjer so jo redarji Ižanec, Gostič in Toplikar izlekli. Mestni zdravnik dr. Illner je sicer takoj prihitel, a ni mogel več pomagati, ker je bila že mrtva. Odnegli so jo v mrtvašnico. Rečena samomorilka že dlje časa ni bila prav pri pameti in zaradi tega bila že v bolnišnici. Ko je prišla iz bolnišnice je pogostem pravila, da ne more več živeti in da bode v vodo skočila, kar je včeraj res storila. Pri frančiškanskem mostu bilo jej je menda že žal, kajti klicala je na pomoč, katera pa je prišla prepozno.

— (Vabilo) Odbor Slov. pevskega društva ima 1. dec. t. l. v Ptujski Čitalnici zvečer ob 7. uri svojo redno sejo z sledečim dnevnim redom: I. Zapisnik — dopisi. II. Določba pesnij za II. veliki pevski zbor. III. Posameznosti. Zunajni gg. odborniki so prošeni, da se obilno z nasveti radi pesni, itd. oglase.

— (Slovansko pevsko društvo na Dunaji) priredi v torek 24. t. m. v dvorani „zum gold. Kreuz“ (VI. Mariahilferstrasse 99) koncertno besedo s sledečim sporedom: 1. Fürchtgott E. „Pesen česke mladine, česki moški zbor.“ 2. Dvočak Ant. „Na vlast“, ouvertura igrata na glasovirju društvena člana gg. Koller Ant. i Skalický Jos. 3. Roguski. Barkarda, poljski moški zbor (v novič). 4. a) Tosti F. P. „Vorrei morire“. b) Arditi L. „L'estasi“ poje gospica Belomo Mat. 5. Bella L. a) „Pod Kri-vánem“, b) Mlynarka a huska“, c) „Anička urosena“, slovaške narodne pesni i bariton solo poje društveni

član g. prof. Simandl. 6. Habiž Karol, Koncertni mojster velikega kneza Weimarskega igra na violini. 7. Buchta A. A. „Kýtice“ českých narodnih pesnij za mešani zbor s spremljevanjem na glasovirji, (poje se prvokrat.) 8. Jahoda Krnst. Lužičke narodne pesni za moški zbor (poje se v prvič). 9. Erben K. J. Česke narodne pesni, poje gospica Belomo Mat. 10. Dr. Ipavec Benj. „Kam“, slovenski baritonsolo, poje član društva g. Floršič. 11. Hansmann: „Uspavanje“, hrvatski moški zbor, osmo-spev (pojo gg. Mlčoch, Vilimek, Stiebler, dr. Kostlivý Stantejský, Jiřík, Výskočil, Jahoda, z baritonsolom (g. Jiřík) in bas-solom (g. Výskočil Fr.) 12. Heller Ferd. Četvorka iz českých narodnih pesnij, moški zbor. Na glasovirji spremljata: gg. Koller Ant. i Jahoda Konst., društvena člana. Začetek ob 8. uri zvečer.

— (Skupščina za železniške tarife) je svoje ukrepe bila predložila avstrijskim železnicam, katere so jih nekoliko odobrile nekoliko pa ne. Ministerstvo trgovine pa s tem ni zadovoljno in točke, ki so nedostadne, je naznanilo konferenci železniških ravnateljev, da jih znova pretrse, to pa gotovo v štirih tednih.

— (Sadno drevje ob železnicah.) Glavno nadzorstvo avstrijsko nad železnicami naročilo je vsem železnocestnim upraviteljstvom, katera so v njegovem področju, naj v bodoče svojih prog ne obsajajo več z gozdnim drevjem, nego s sadnim ter naj v določenih rokih dopošiljajo izkaze, kako ta sadjereja napreduje.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

London 23. novembra. Kakor listi iz Carigrada poročajo, pozvala je Turčija Srbijo, da naj nemudoma ostavi Bolgarijo.

Praga 23. novembra. V pravdi anarhistov trije zatoženci obsojeni na večletno ječo.

Sofija 23. novembra. Srbska vojska umika se neprestano nazaj. Samo proti Solinci postavljeni oddelek je še ostal. Breznik in Dragoman zasele so bolgarske čete brez boja. Jeden oddelek Bolgarov prodrl je čez Caribrod do srbske meje. Verjetno je, da odrine bolgarska vojska naprej.

Carigrad 22. novembra zvečer. Na pokorilno brzovjavo kneza bolgarskega čestitala mu je Porta na modrem spoštljivem mišljenju, naznanila, da odpošlje komisarja v Rumelijo ter izrazila upanje, da se povrne mir z obljubo, da bode skrbela, da preneha bojevanje.

Atene 23. novembra. Z meje naznanjajo se gibanja turških čet. Vsled tega vznemirjenje. Listi pozivljajo vlado, naj bode energična.

Sigurno zdravilen uspeh. Vsem, kateri trpe vsled zaprtja ali slabega prebavljenja, napenjanja, tiščanja v prsih, glavobolja in drugih slabostih, pomaga gotovo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“. Škatljica 1 gld. Vsak dan ga razpošilja po poštne povzetki A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 7 (11—8)

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto 13 gld. — kr.
„ pol leta 6 „ 50 „
„ četrt leta 3 „ 30 „
„ jeden mesec 1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto 15 gld. — kr.
„ pol leta 8 „ — „
„ četrt leta 4 „ — „
„ jeden mesec 1 „ 40 „

Upravištvo „Slov. Naroda“.

Tuji:

22. novembra.

Pri **SLOVENSKEM**: Tschelnitz z Dunaja. — Ebstein iz Gradca. — Virameo iz Budimpešte. — Ernst z Dunaja.
Pri **MALL-OW**: Löwenberg, Weisser z Dunaja. — Polak iz Zagreba. — Loinauer, Friedrich, baron Marx, Schwarz z Dunaja.

Meteorološko poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Večero	Nebo	Močina v mm.
21. nov.	7. zjutraj	737.61 mm.	1.2° C	sl. svz.	obl.	2.90 mm.
	2. pop.	735.38 mm.	3.2° C	sl. svz.	obl.	dežja.
	9. zvečer	734.29 mm.	3.0° C	sl. svz.	obl.	dežja.
22. nov.	7. zjutraj	731.28 mm.	2.8° C	brezv.	dež.	2.80 mm.
	2. pop.	728.28 mm.	5.0° C	brezv.	dež.	dežja.
	9. zvečer	727.28 mm.	4.2° C	brezv.	dež.	dežja.

Srednja temperatura 2.5° in 4.0°, za 0.5° pod in 1.0° nad normalom.

Dunajska borza

dné 23. novembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	82 gld.	45 kr.
Srebrna renta	82 „	75 „
Zlata renta	108 „	80 „
5% marena renta	99 „	95 „
Akcije narodne banke	879 „	— „
Kreditne akcije	2.4 „	80 „
London	125 „	65 „
Srebro	— „	— „
Napol	9 „	99 1/2 „
C. kr. cekini	5 „	98 „
Nemške marke	61 „	75 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld	127 „
Državne srečke iz l. 1864	100 gld	172 „
Ogrska zlata renta 4%	98 „	15 „
„ papirna renta 5%	90 „	20 „
5% štajerske zemljišč odvez oblig	104 „	— „
Dunava reg. srečke 5%	100 gld	117 „
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	125 „	20 „
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	115 „	— „
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105 „	56 „
Kreditne srečke	100 gld	177 „
Rudolfove srečke	10 „	17 „
Akcije anglo-avstr. banke	120 „	98 „
Tramway-društ. velj. 170 gld a. v.	187 „	75 „

Zahvala.

Gospod Toma Rosenberger, pivovar tukaj, se je bil zavaroval pri **zavarovalnici na življenje**

„THE GRESHAM“ v LONDONU

za znatno svoto.

Glavni zastopnik v Ljubljani gosp. **Gvido Zeschko** izplačal je po njegovej smrti zavarovano vsoto najtočneje, tedaj se zato javno zahvaljujem in ta zavod toplo priporočam.

V Gorici, 18. novembra 1885.

Rosenberger & Co. v likvidaciji.

(695)

H. Stern.

V „NARODNI TISKARNI“ v LJUBLJANI

je ravnokar izšel:

Pariz v Ameriki.

Roman. Francoski spisal **René Lefebvre**. Poslovenil * * * Stat nominis umbra. Ml. 8^a, 535 strani. Stane 60 kr., po pošti 70 kr.

Učenec,

14—15 let star, zmožen popolnoma slovenskega in nemškega jezika, z dobrimi šolskimi spričevali, zdrav in krepk, vsprejme se takoj v jedno galanterijsko trgovino v Ljubljani — Več se izve pri upravištvu „Slovenskega Naroda“.

(697—1)

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču a 50 kr.,

zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, oteklino, otrple živce in kite itd. V svojem učinku je nepresegljiv in hitro ter radikalno zdravil, kar dokazuje na stotine priznanj iz najrazličnejših krogov.

Prodaja (646—4)

LEKARNA TRNKOCZY

zraven rotovža v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan po pošti.

VELIKA DENARNA LOTERIJA.

500000

mark

kot največji dobitok v najsrečnejšem slučaju ponuja velika od Hamburgske države zajamčena denarna loterija.

Specijelno pa:

1 prem. a mark	300000
1 dobit. a mark	200000
2 dobit. a mark	100000
1 dobit. a mark	90000
1 dobit. a mark	80000
2 dobit. a mark	70000
1 dobit. a mark	60000
2 dobit. a mark	50000
1 dobit. a mark	30000
5 dobit. a mark	20000
3 dobit. a mark	15000
26 dobit. a mark	10000
56 dobit. a mark	5000
106 dobit. a mark	3000
253 dobit. a mark	2000
512 dobit. a mark	1000
818 dobit. a mark	500
31720 dobit. a mark	145
16990 dobit. a mark	300, 200,
150, 124, 100, 94, 67,	
40, 20.	

Najropejša velika, od visoke državne vlade v HAMBURGU dovoljena in z vsem državnim premoženjem zajamčena denarna loterija ima **100.000 srečk**, od katerih se bode **50.500 srečk**. Za žrebanje določeni skupni kapital znaša

9,550.450 mark.

Znamenita prednost te denarne loterije je ugodna naredba, da se vseh 50.500 dobitkov, ki so zraven v tabeli, že v malo mesecih in sicer v sedmih razredih sukcesivno gotovo izreba.

Glavni dobitek prvega razreda znaša 50.000 mark, poraste v drugem razredu na 60.000, v tretjem na 70.000, v četrtem na 80.000, v petem na 90.000, v šestem na 100.000, v sedmem pa eventuelno na 500.000, specijelno pa na 300.000, 200.000 mark itd.

Prodaja originalnih srečk te denarne loterije je izročena **podpisani trgovski hiši** in vsak, kdor jih hoče kupiti, naj se neposredno na njo obrne.

Častiti naročevalci se prosijo naročitvi pridejati dotične zneske v avstrijskih bankovcih ali poštinih markah. Tudi se denar lahko pošlje po poštni nakaznici, na željo se naročitve izvrše tudi proti poštne povzetju.

Za žrebanje prvega razreda velja

1 cela originalna srečka av. v. gld. 3.50.
1 polovica originalne srečke av. v. gld. 1.75.
1 četrtna originalne srečke av. v. gld. —.90.

Vsak dobi originalno srečko z državnim grbom v roke in ob enem uradni načrt žrebanja, iz katerega se razvidi vse natančneje. Takoj po žrebanju dobi vsak udeleženec uradno, z utisnjenim državnim grbom, listo dobitkov. Dobitki se točno po načrtu izplačajo pod državnim jamstvom. Ko bi kakemu kupcu srečk proti pričakovanju ne ugajal načrt žrebanja, pripravljeni smo ne ugajajoče srečke pred žrebanjem nazaj vzeti in dotično vsoto povrniti. Na željo se uradni načrti žrebanja naprej zastoj pošiljajo na ogled. Da nam bo mogoče vsa naročila skrbno izvršiti, prosimo taista kolikor mogoče hitro, vsekako pa pred

30. novembrom 1885

nam direktno doposlati.

(610—11)

VALENTIN & CO.,

Bankgeschäft,

HAMBURG.